

نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده

نویسنده: جواد فلاحیان

نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده

در این مقاله قصد داریم در خصوص تفاوت نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده بحث نماییم. آنچه که امروزه و در کلاس های تحلیل تکنیکال عمدتاً اساتید بازار تاکید بر آن دارند استفاده از نمودارهای تعدیل شده است و معامله گران اکثر تحلیل های خود را بر روی نمودارهای تعدیل شده انجام می دهند و متأسفانه توجهی به استفاده از نمودارهای تعدیل نشده نمی شود در ادامه به بررسی این نمودارها و تفاوت آن و همچنین نمودارهای تعدیل شده و نمودارهای تعدیل نشده خواهیم پرداخت.

تفاوت نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده :

تفاوت بین نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده در گپ (شکاف) می باشد در نمودارهای تعدیل شده گپ های ایجاد شده با گذشت زمان به صورت دستی و با توجه به فرمولی پوشش داده می شود یعنی یا گذر زمان ابتدا و انتهای گپ به یکدیگر متصل می شوند . در نمودارهای تعدیل نشده این گپ وجود دارد و واقعیت اتفاقات رخ داده در نمودار قیمت را نشان می دهد.

نماد معاملاتی خکار (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

نماد معاملاتی خکار (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که مشاهده می نمایید تفاوت در دو نمودار بسیار مشخص است در نمودار اول تمامی گپ ها در نمودار وجود دارد ولی در نمودار دوم گپ ها پوشش داده شده است.

آن بحث

گپ یا شکاف به ناحیه از نمودار گفته می شود که در آن معامله صورت نگرفته است و عملاً تقاضایی برای خرید و فروش وجود نداشته.

انواع گپ:

- گپ به سمت پایین
- گپ به سمت بالا

انواع گپ به سمت پایین:

• افزایش سرمایه:

عمده گپ های بزرگی که در نمودار مشاهده می نمایید ناشی از گپ های افزایش سرمایه می باشد که با توجه به درصد افزایش سرمایه این شکاف باز خواهد شد.

نماد معاملاتی قزوین (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی قزوین در تایم روزانه را مشاهده می نمایید که گپ ناشی از افزایش سرمایه 100 درصدی در آن نمایش داده شده است قیمت پس از بسته شدن در محدوده 543 تومان پس از افزایش سرمایه در محدوده 350 تومان بازگشایی شده

● گپ ناشی از تقسیم سود نقدی یا DPS

این گپ پس از برگزاری مجمع عادی سالیانه شرکت ها و در صورت تقسیم سود نقدی در نمودار ایجاد می شود میزان گپ به میزان تقسیم سود نقدی بستگی دارد معمولا گپ های ایجاد شده ناشی از تقسیم سود نقدی بسیار کوچک می باشند.

نماد معاملاتی KBC (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی کی بی سی در تایم روزانه را مشاهده می نمایید به دلیل آن که گپ در نمودار مشخص شود نمودار بزرگنمایی شده است همانطور که مشخص است قیمت این نماد پس از برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه و تقسیم سود نقدی هر سهم 800 ریال با گپ بازگشایی شده است. هر چند در بیشتر مواقع قیمت در همان ابتدا با

صعود کند

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

● گپ های ناشی از تعدیل منفی

معمولا پس از اینکه نماد شرکت ها برای شفاف سازی یا تعدیل منفی پیش بینی سود هر سهم بسته می شوند در هنگام بازگشایی با نظر ناظر با محدوده نوسان بیشتر یا بدون محدوده نوسان بازگشایی می شوند این موضوع بدان معنی نیست که در صورت تعدیل منفی شرکت حتما شاهد گپ به سمت پایین خواهیم بود بعضا شرکت تعدیل منفی داده ولی نماد شرکت در همان قیمت بسته شدن و یا حتی مثبت بازگشایی شده است ولی موردی که معمول است تعدیل منفی همراه با گپ رو به پایین می باشد.

نماد معاملاتی فاراک (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی فاراک در تایم روزانه را مشاهده می نمایید همانطور که مشخص است قیمت پس از اینکه جهت شفاف سازی بسته بود در زمان بازگشایی با گپ رو به پایین بازگشایی شده قیمت در محدوده 260 تومان بسته و در محدوده 220

● گپ ناشی از گره معاملاتی منفی

این گپ معمولا در نماد هایی که از نظر نقد شوندگی در رتبه های پایینی قرار دارند اتفاق می افتد گپ ناشی از گره معاملاتی منفی زمانی اتفاق می افتد که قیمت مدتی صف فروش باشد ولی به اندازه حجم مبنا در آن معامله نشود و به عبارت عامیانه پایانی نگیرد در این صورت ناظر بازار دامنه نوسان را افزایش می دهد که همین عامل باعث ایجاد شکاف در نمودار خواهد شد است.

نماد معاملاتی فاما (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی فاما را مشاهده می نمایید همانطور که مشخص است قیمت مدت ها در صف فروش دچار گره معاملاتی شده و هر بار با افزایش محدوده نوسان شکافی در نمودار ایجاد شده است.

انواع گپ های رو به بالا

● گپ ناشی از تعدیل مثبت

معمولا پس از اینکه نماد شرکت ها برای شفاف سازی یا تعدیل مثبت پیش بینی سود هر سهم بسته می شوند در هنگام بازگشایی با نظر ناظر با محدوده نوسان بیشتر یا بدون محدوده نوسان بازگشایی می شوند این موضوع بدان معنی نیست که در صورت تعدیل مثبت شرکت حتما شاهد گپ به سمت بالا خواهیم بود بعضا شرکت تعدیل مثبت داده ولی نماد شرکت در همان قیمت بسته شدن و یا حتی منفی بازگشایی شده است ولی

• گپ ناشی از تعدیل مثبت

معمولا پس از اینکه نماد شرکت ها برای شفاف سازی یا تعدیل مثبت پیش بینی سود هر سهم بسته می شوند در هنگام بازگشایی با نظر ناظر با محدوده نوسان بیشتر یا بدون محدوده نوسان بازگشایی می شوند این موضوع بدان معنی نیست که در صورت تعدیل مثبت شرکت حتما شاهد گپ به سمت بالا خواهیم بود بعضا شرکت تعدیل مثبت داده ولی نماد شرکت در همان قیمت بسته شدن و یا حتی منفی بازگشایی شده است ولی موردی که معمول است تعدیل مثبت همراه با گپ رو به بالا می باشد.

نماد معاملاتی قصفها (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی قصفها در تایم روزانه را مشاهده می نمایید همانطور که مشخص است قیمت پس از بسته شدن برای شفاف سازی و تعدیل مثبت همراه با گپ رو به بالا باز شده است قیمت این نماد در محدوده 500 تومان بسته و در محدوده 700 تومان بازگشایی شده است.

• گپ ناشی از گره معاملاتی مثبت

این گپ معمولا در نماد هایی که از نظر نقد شوندگی در رتبه های پایینی قرار دارند اتفاق می افتد گپ ناشی از گره معاملاتی مثبت زمانی اتفاق می افتد که قیمت مدتی صف خرید باشد ولی به اندازه حجم مبنا در آن معامله نشود و به عبارت عامیانه پایانی نگیرد در این صورت نماد با همان قیمت قبلی در روز بعد بازگشایی می شود.

● کپ ناشی از گره معاملاتی مثبت

این گپ معمولا در نماد هایی که از نظر نقد شوندگی در رتبه های پایینی قرار دارند اتفاق می افتد گپ ناشی از گره معاملاتی مثبت زمانی اتفاق می افتد که قیمت مدتی صف خرید باشد ولی به اندازه حجم مبنا در آن معامله نشود و به عبارت عامیانه پایانی نگیرد در این صورت ناظر بازار دامنه نوسان را افزایش می دهد که همین عامل باعث ایجاد شکاف در نمودار خواهد شد.

در زیر نمودار نماد معاملاتی نبروج را مشاهده می نمایید همانطور که مشخص است قیمت به دفعات در صف خرید دچار گره معاملاتی شده است و هر بار با افزایش محدوده نوسان شکافی در نمودار ایجاد شده است.

نماد معاملاتی نبروج (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

نظر تحلیلگران در خصوص نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده :

در بین تحلیلگران بازار ایران اختلاف بر سر نمودارهای تعدیل شده و تعدیل نشده بسیار زیاد است هر چند تحلیل گرانی هم وجود دارند که هم از نمودارهای تعدیل شده و هم از نمودارهای تعدیل نشده استفاده می نمایند اما در زیر به بررسی اختلاف نظر های در این

خصوص

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر :

نظر تحلیل گرانی که از نمودار های تعدیل شده استفاده می کنند این است که می گویند قیمت بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می شود و هر آنچه به غیر از عرضه و تقاضا منجر به افزایش یا کاهش قیمت شود دستکاری در قیمت و ارزش سهم می باشد. این مهم بیشتر در خصوص گپ های ناشی از افزایش سرمایه و سود نقدی اهمیت پیدا می کند بنابراین دلیل خود را برای می دانند که گپ ها دستکاری در قیمت است و عرضه و تقاضا تاثیری در آن نداشته است.

یکی دیگر از دلایل این دسته از معامله گران عدم کاربرد اسیلاتور های و استراتژی های معاملاتی در نمودار های تعدیل نشده می باشد که در اثر بازگشایی گپ دچار خطا می شود و سیگنال های درستی را صادر نمی نماید که البته این مهم تنها در زمان بازگشایی گپ و در هفته های ابتدایی بازگشایی در نمودار های تعدیل نشده صدق می کند و پس از مدتی اسیلاتور ها و سیستم ها به روال خود باز می گردند

مثال : در زیر نمودار تعدیل نشده پلاسک در تایم روزانه را مشاهده می نمایید

نماد معاملاتی پلاسک (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که مشاهده می نمایید گپ ناشی از افزایش سرمایه در نمودار نمایش داده شده است پس از بسته شدن قیمت در محدوده 164 تومان در محدوده 86 تومان بازگشایی شده است همانطور که مشخص است میانگین متحرک از تعادل خارج شده و در اسیلاتور های RSI و MACD هم شاهد سقوط هستیم که نشانه خطا در ایت اسیلاتور

در زیر نمودار تعدیل شده پلاسک را در همان بازه زمانی مشاهده می نمایید

نماد معاملاتی پلاسک (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

کاملاً مشخص است که میانگین متحرک و دو اسیلاتور RSI و MACD از تعادل خارج نشده است و دقیقاً میانگین متحرک به صورت یک حمایت و مقاومت داینامیک رفتار کرده است

مثال: در زیر نمودار تعدیل نشده نماد معاملاتی قزوین در تایم روزانه را مشاهده می نمایید.

نماد معاملاتی قزوین (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

گپ ناشی از افزایش سرمایه در نمودار نمایش داده شده است که قیمت در محدوده 537 تومان بسته و در محدوده 346 تومان بازگشایی شده است همانطور که مشخص است میانگین متحرک از حالت عادی خارج شده است و ریزش داشته در اسیلاتور RSI هم شاهد سقوط هستیم میزان جبری MACD هم از مثبت به یکباره منفی شده است بنابراین کلیه اسیلاتورهای سیگنال های خطا را صادر می نمایند.

نماد معاملاتی قزوین (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار تعدیل شده نماد معاملاتی قزوین را در همان بازه مشابه بررسی می نمایین همانطور که در نمودار هم نمایش داده شده است در میانگین متحرک اتفاقی رخ نداده و قیمت دقیقاً بر روی میانگین متحرک از خود واکنش نشان می دهد حتی در اسیلاتور MACD واگرایی مثبت رخ داده و پس از وقوع واگرایی قیمت شروع به رشد کرده است بنابراین در زمان وقوع گپ اسیلاتورها در نمودارهای تعدیل شده از خود خطا صادر نمی

تحلیل گرانی که از نمودار های تعدیل نشده استفاده می کنند اشاره دارند به سه قانون تحلیل تکنیکال که:

- همه چیز در قیمت لحاظ شده است
- قیمت ها در قالب روند حرکت می کنند
- تاریخ تکرار می شود

دلیل عمده این دسته از تحلیل گران به اصل سوم می باشد که به این موضوع اشاره دارند که بستن شکاف ها باعث برهم ریختن تاریخچه قیمتی سهم خواهد شد قیمت های اصلی که سهم بر روی آن واکنش نشان داده تغییر می نماید و مهم تر از همه سقف ها و کف های تاریخی در نمودار تغییر خواهد کرد در زیر با مثال هایی این موضوع را نمایش می دهیم.

مثال : در زیر نمودار تعدیل نشده نماد معاملاتی فولاد در تایم ماهیانه را مشاهده می نمایید

نماد معاملاتی فولاد ماهانه (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که مشاهده می نمایید در تاریخچه معاملاتی این نماد بالاترین قیمت در محدوده 600 تومان می باشد یعنی در حدود 9 سال گذشته بالاترین قیمتی که این نماد داشته 600 تومان بوده یعنی سقف تاریخی و پایین ترین قیمتی که این نماد در 9 سال

تحلیل گرانی که از نمودارهای تعدیل نشده استفاده می نمایند بر باورند که حمایت تاریخی این نماد محدوده 100 تومان است و هیچگاه این نماد در تاریخچه خود قیمتی زیر محدوده 100 تومان را تجربه نکرده است این موضوع منشا بیشتر اختلافات است که با نمایش نمودار تعدیل شده این نماد این مهم نمایان می شود.

نماد معاملاتی فولاد ماهانه (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار تعدیل شده نماد فولاد در تایم ماهیانه نمایش داده شده است که همانطور که مشخص است بالاترین قیمت که در این نمودار نمایش داده می شوند محدوده 215 تومان می باشد به عبارتی سقف تاریخی در نمودار تعدیل شده فولاد 215 تومان می باشد و پایین ترین قیمت نماد فولاد در نمودار تعدیل شده محدوده 14 تومان می باشد و به عبارتی کف تاریخی در نمودار فولاد 14 تومان می باشد به عبارت دیگر این نمودار اشاره به این موضوع دارد که نماد قیمت فولاد 14 تومان بوده است.

نماد معاملاتی خودرو ماهانه (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که در نمودار فوق مشاهده می نمایید سهام شرکت ایران خودرو بالاترین قیمت را که در تاریخ خود داشته است محدوده 1025 تومان می باشد و به عبارتی سقف تاریخی این نماد محدوده 1025 تومان است و پایین ترین قیمتی را که تجربه کرده است محدوده 85 تومان می باشد یعنی کف تاریخی این نماد معاملاتی 85 تومان است.

نماد معاملاتی خودرو ماهانه (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار نماد معاملاتی خودرو در تایم ماهیانه و بر اساس نمودار تعدیل شده مشاهده می نمایید همانطور که مشخص است این نمودار بالاترین قیمت را که در نمودار نشان می دهد محدوده 450 تومان است و به عبارتی سقف تاریخی این نماد را نشان می

معامله گرانی که براساس روش های کلاسیک خرید و فروش می نمایند و از نمودار های تعدیل نشده استفاده می نمایند براین موضوع تاکید دارند که اصل سوم تحلیل تکنیکال در نمودارهای تعدیل شده تغییر می یابد و بنابراین مقاومت ها و حمایت های مشخص شده در نمودار تعدیل شده واقعی و طبق تاریخچه قیمت نمی باشند.

یک دیگر از دلایل معامله گرانی که از نمودار های تعدیل نشده استفاده می نمایند این است که می گویند تمام این گپ ها بخشی از نمودار است و با اشاره به ضرب المثل ژاپنی که هر پنجره باز روزی بسته می شوند ، به بسته شدن این گپ ها در آینده اشاره دارند و اعتقاد دارند تمامی گپ های باز شده دیر یا زود توسط حرکت قیمت بسته خواهد شد که این مهم در مثال های زیر نمایش داده خواهد شد:

مثال : در زیر نمودار تعدیل نشده نماد معاملاتی فخور در تایم روزانه را مشاهده می نمایید

نماد معاملاتی فخور (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که مشخص است در نمودار دو گپ ناشی از افزایش سرمایه وجود دارد گپ اول ناشی از بسته شدن قیمت در محدوده 327 تومان و بازگشایی آن در محدوده 270 تومان می باشد که پس از یک بازه زمانی در حدود 80 روز به صورت کامل پوشش داده شده است و گپ دوم ناشی از بسته شدن قیمت در محدوده 270 و بازگشایی در محدوده 200 تومان می باشد که دقیقاً چند روز پس از بازگشایی اقدام به پوشش کامل گپ کرده است.

مثال : در زیر نمودار نماد معاملاتی پترول در تایم روزانه را مشاهده می نمایید.

نماد معاملاتی پترول (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

همانطور که مشاهده می نمایید گپ در نمودار فوق از نوع رو به بالا می باشد قیمت در محدوده 200 تومان بسته و در محدوده 240 تومان بازگشایی شده است اما دقیقاً چند روز پس از بازگشایی ریزش داشته است و شکاف ایجاد شده به صورت کامل پوشش داده شده است.

مثال : در زیر نمودار تعدیل نشده نماد معاملاتی شبندر در تایم روزانه را مشاهده می نمایید.

نماد معاملاتی شبندر (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر :

همانطور که در نمودار فوق مشاهده می‌نمایید دو گپ در نمودار نمایش داده شده است گپ اول از محدوده 1056 تومان تا محدوده 457 تومان می‌باشد که پس از بازگشایی قیمت حدوده 50 درصد آن پوشش داده شده است و گپ دوم از محدوده 555 تومان تا محدوده 420 تومان می‌باشد که با گذشت حدوده 120 روز به صورت کامل پوشش داده شده است.

در زیر به بررسی نمودار تعدیل شده و تعدیل نشده در نمودار فاذر در تایم هفتگی می‌پردازیم.

نماد معاملاتی فاذر هفتگی (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار تعدیل نشده فاذر در محدوده تاریخ 17/11/2013 گپی از محدوده 812 تومان تا محدوده 300 تومان در این نماد معاملاتی ایجاد می‌شود بعد از گذشت حدود 2 سال قیمت 50 درصد گپ ایجاد شده را پوشش می‌دهد معامله گرانی که در نمودار های تعدیل نشده تحلیل می‌کنند زمانی که قیمت وارد محدوده گپ می‌شود از طریق ابزارهای تکنیکال مانند فیوناچی و ... پله به پله مقاومت های یا حمایت ها (بستگی به نوع گپ) را در گپ شناسایی می‌کنند و این موضوع را تا پوشش کامل گپ پیش می‌برند.

در زیر این بازه زمانی را در نمودار تعدیل شده فاذر بررسی می نمایم

نماد معاملاتی فاذر هفتگی (برای بزرگنمایی روی عکس کلیک کنید)

در بالا نمودار فاذر تعدیل شده را مشاهده می نمایم همانطور که مشخص شده در محدوده تاریخی 17/11/2013 (بازگشایی گپ در نمودار تعدیل نشده) سقف تاریخی این نماد معاملاتی تشکیل شده است و پس از گذشت 2 سال سقف تاریخی نیز شکسته شده است (پوشش گپ در نمودار های تعدیل نشده) معامله گرانی که در نمودار های تعدیل شده تحلیل می نمایند در این مواقع بیشتر امواج را دنبال می نمایند و با استفاده از برخی از ابزار های تکنیکال هدف های قیمت را تعیین می نمایند این مهم نیاز به تبحر زیادی دارد و عمدتاً ممکن است قیمت اهداف بسیار بالایی داشته باشد (پوشش کامل گپ) که شناسایی آن بسیار مشکل است در کل به نظر می رسد شناسایی مقاومت ها و حمایت های در نمودار های تعدیل نشده آسان تر و قدرتمند تر می باشد.

در بسیاری از نمودار های نماد های معاملاتی گپ وجود دارد که در بسیاری گپ به صورت کامل پوشش داده شده است و در برخی هم بخشی از آن پوشش داده شده است و در بسیاری هم هیچ مقدار از آن پوشش داده نشده است معامله بر روی گپ نیاز به تبحر و تخصص زیادی دارد استفاده از ابزارهای معاملاتی مانند فیو ناچی و ... بیار با اهمیت است بنابراین بازگشایی گپ در هر نمودار نشانه ی پوشش گپ در همان موقع نیست و ممکن است روزها و هفته ها و حتی سال ها زمان ببرد بنابراین معامله گران در

کدام نمودار برای تحلیل مناسب است؟

آنچه واضح است استفاده از نمودار های تعدیل شده یا تعدیل نشده به روش معاملاتی معامله گر بستگی دارد معامله گرانی که از روش های کلاسیک تحلیل مانند مقاومت ها و حمایت های کلاسیک و یا پرایس اکشن و ... استفاده می نمایند استفاده از نمودارهای تعدیل نشده مناسب تر می باشد ولی معامله گرانی که از روش های مبتنی بر عرضه و تقاضا می باشد مانند الیوت و یا از سیستم های معاملاتی که نیاز به مقاومت ها و حمایت های کلاسیک ندارد مانند ایچی موکو یا بیل ویلیامز و یا صرفا مبتنی بر اسیلاتورهای خرید و فروش می نمایند نمودار های تعدیل شده مناسب تر می باشد هر چند این مهم زمانی اهمیت دارد که گپ ایجاد شده به نمودار قیمت نزدیک باشد برای مثال در نمودار هایی که گپ ها در یک یا دو سال گذشته ایجاد شده است و نمودار قیمت از آن فاصله زیادی گرفته است نمودار های تعدیل نشده پیشنهاد می شود که این موضوع به تایم فریم معامله گر و به عبارت دیگر دید سرمایه گذاری معامله گر بستگی دارد هرچند گپ های ناشی از تعدیل، گره و سود نقدی در بسیاری از نماد ها قابل چشم پوشی می باشند و آنچه از گپ صحبت کردیم بیشتر مربوط به گپ ناشی از افزایش سرمایه می باشد.

